

Greater Copenhagen: En vækstudfordring og -mulighed

Denne analyse stiller skarpt på Greater Copenhagens vækst i forhold til en af regionens største konkurrenter, Stockholm.

25.02.2015

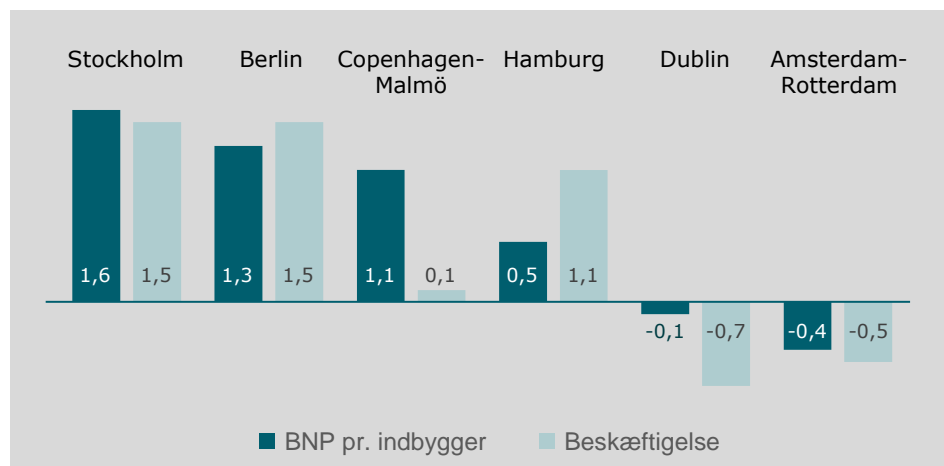
Side 1/5

Analysen er udarbejdet af Copenhagen Capacity, som arbejder for at skabe vækst, udvikling og job i Greater Copenhagen-regionen. Det sker ved at tiltrække ressourcer fra udlandet: virksomheder, investorer, kapital og højtuddannet arbejdskraft.

Væksten – sådan er det gået

Overordnet klarer Greater Copenhagen sig nogenlunde på vækstområdet. Det ses af figur 1 herunder, som viser et udvalg af Greater Copenhagen-regionens nære konkurrenter. Med en årlig gennemsnitlig vækst i BNP pr. indbygger på 1,6 pct. fører Stockholm, tæt efterfulgt af Berlin. Med en vækst på 1,1 pct. kommer Greater Copenhagen (inkl. Skåne) ind på en tredjeplads. Hamborg tager fjerdepladsen, også med positive væksttal, mens Dublin og Amsterdam-Rotterdam samlet set har haft negativ vækst i perioden 2009-2014. Det seneste år har væksten dog været positiv i alle seks regioner. Irland klarer sig bedst i 2014, mens Stockholms vækst er mere gennemsnitlig.

Figur 1: Realvækst pr. indbygger (BNP), årligt gennemsnit 2009-2014

Kilde: Brookings, Global Metro Monitor (tal for seneste 1-2 år er deres forecast)

I det følgende zoomer analysen ind på Greater Copenhagen-region (inkl. Skåne) og regionens nærmeste konkurrent, Stockholm.

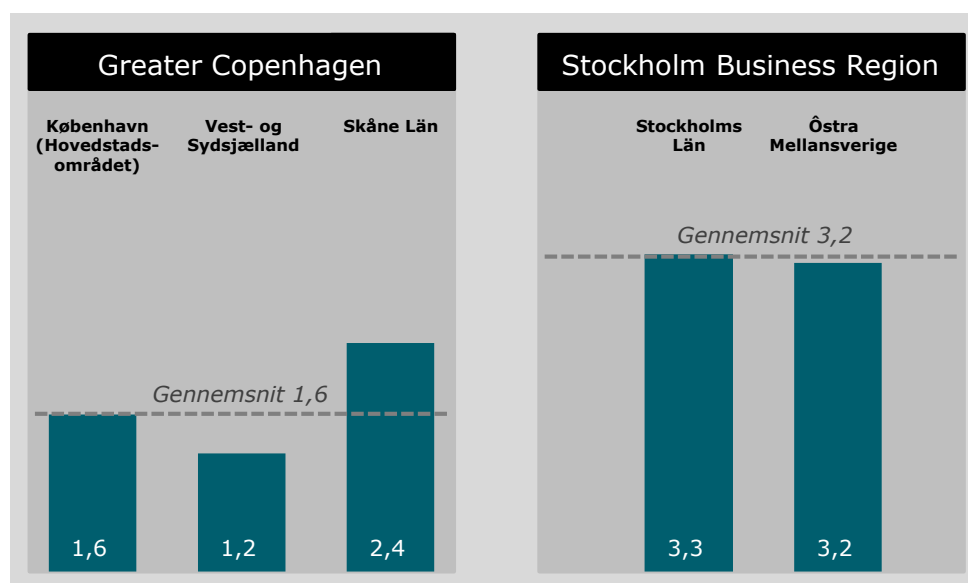
Finanskrisen slog hårdt i Greater Copenhagen og førte til et direkte fald i væksten i 2008 og 2009. Centrum af Greater Copenhagen-regionen – hovedstadsområdet – oplevede et fald i realvæksten på 3,5 pct. i 2009. I den ydre del af regionen ramte den negative vækst næsten 10 pct. Heroverfor står Stockholmregionens centrum, der ikke på noget tidspunkt har oplevet negativ vækst. Den ydre del af regionen

oplevede dog en vis tilbagegang, men slet ikke som faldet i de ydre dele af Sjælland.

Siden har væksten generelt været højere i regionen i og omkring den svenske hovedstad. Greater Copenhagen inkl. Skåne har samlet oplevet en årlig gennemsnitlig vækst på 1,6 pct. i perioden 2009-2012. mens Stockholmregionen oplevede en vækst på 3,2 pct. Se figur 2 herunder.

Figur 2: Realvækst, BNP, årligt gennemsnit 2009-2012

Kilde: Copenhagen Capacity pba. DST og SCB

Nationale forklaringer på vækstofforskelle

En del af forklaringen på Greater Copenhagens beskedne vækst efter finanskrisen er, at Sverige ikke har oplevet en boligboble briste, på samme måde som det skete i Danmark. Således er krisen ikke slået så hårdt igennem i Sverige.

Blandt de dybereliggende årsager til Danmarks lavere vækst er, at Sverige gennem en årrække har præsteret stærkere vækst i produktiviteten. Økonomer peger på, at det særligt halter i serviceerhvervene i Danmark, hvilket kan hænge sammen med, at Danmark har en relativt lille andel af højtuddannede i den private sektor – andelen er under gennemsnittet i OECD. Også en svagere konkurrence i dele af service-sektoren kan spille ind. Derudover har Sverige brugt kortsigtede instrumenter i form af kurs- og renteændringer – muligheder der ikke findes i den danske værktøjskasse pga. af fastkurspolitikken.ⁱ

Hvad betyder det for den regionale vækstpolitik?

På nationalt plan kan der altså arbejdes med en række strukturelle forhold. Men der findes også genveje, hvor den regionale vækstpolitik kan bidrage til en mere positiv vækstudvikling. Eksempelvis er det veldokumenteret, at udenlandsk ejede virksomheder generelt har højere produktivitet end indenlandske.

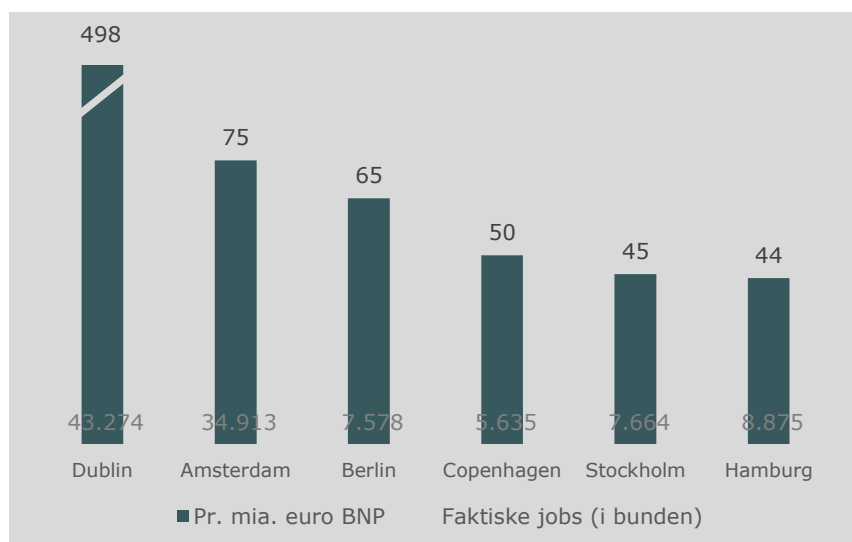
Løsninger, der kan medvirke til øget vækst er bl.a.:

Page 3/5

- At tiltrække flere udenlandske virksomheder, som medvirker til at øge produktiviteten og via investeringer udefra får mere ud af de eksisterende ressourcer.
- At tiltrække flere højtuddannede specialister og gøre mere for at fastholde fx udenlandske studerende efter endt studie i Danmark.

Ser man på tiltrækningen af udenlandske virksomheder, klarer Greater Copenhagen sig samlet set rimeligt. Det drejer sig således om at gå fra "godt" til "rigtig godt". Berlin og Amsterdam-Rotterdam har nogle helt andre forudsætninger for at tiltrække investeringer – bl.a. kritisk masse, historik og geografisk placering. Dublin og Irland er i en liga for sig med en virksomhedsskatteprocent på 12,5 pct., ligesom Irland bruger mange økonomiske ressourcer på at tiltrække udenlandske investeringer.

Figur 3: Job skabt gennem udenlandske investeringer 2009-14, job pr. mia. euro i BNP

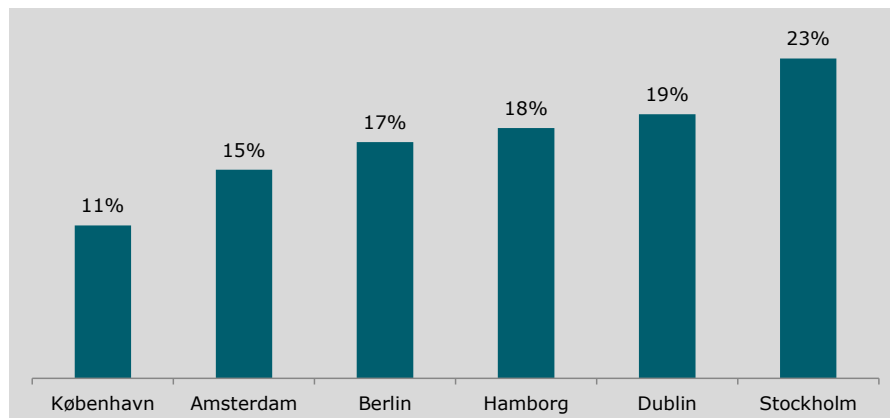
Kilde: Copenhagen Capacity pba. fDi Markets, Financial Times

Ser man på tiltrækningen af udenlandske talenter er udfordringen større. Her halter Greater Copenhagen markant efter Sverige, der ligger højt i europæisk sammenhæng. Se figur 4 herunder. Derfor er der behov for fortsat at forbedre indsatsen for at tiltrække udenlandske talenter.

Beregninger fra DI viser, at en højtuddannet udlænding i den private sektor i gennemsnit skaber en årlig værdi på omkring 1,5 mio. kroner. Det svarer nogenlunde til, hvad der produceres på lidt over to gennemsnitlige arbejdspladser i Danmarkⁱⁱ.

Figur 4: Andel udenlandske videnarbejdere af alle videnarbejdere

Kilde: Fra Reg Lab, 2012, Copenhagen Economics pba. European Union Labour Force Survey

Det står klart, at selvom centrum af Greater Copenhagen-regionen omkring København har en vækstudfordring, så er det særligt de ydre dele af Sjælland, som halter efter. Det er det eneste område i de to hovedstadsregioner (København og Stockholm), hvor væksten fra 2009-2013 samlet set har været negativ i kølvandet på finanskrisen.

Således står Greater Copenhagen både med en stor udfordring og med en stor mulighed. Det handler om at vinde indadtil og udadtil. Regionen skal i højere grad være en funktionel region, hvor kommuner, regioner og andre aktører arbejder endnu bedre sammen. Udadtil skal Greater Copenhagen markedsføres stærkere. Meget tyder på, at Stockholm har været bedre til at brande sig end København har – i hvert fald trækkes Stockholm ofte frem som det gode eksempel i debatten om regional branding.

COPENHAGEN CAPACITY

Figur 5: BNP-vækst i Greater Copenhagen og Stockholm Business Region

Page 5/5

BNP-vækst pr. år, faste priser

		'09	'10	'11	'12	'13	I alt
Greater Copenhagen	Kbh./Hovedstadsområdet	-3,5	3,4	1,3	0,2	0,7	0,1
	Vest- og Sydsjælland	-9,7	3,3	0,2	0,2	-0,8	
	Skåne Län	-5,9	6,2	1,0	0,0	n.a.	
Stockholm Business Region	Stockholms Län	0,4	3,7	5,3	0,9	n.a.	2,0
	Östra Mellansverige	-6,0	7,0	2,8	-0,1	n.a.	

ⁱ Økonomi- og Indenrigsministeriet, Martin Nygaard Jørgensen, "Danmark versus Sverige – det handler om produktivitet!", 08-01-2014.

ⁱⁱ DI, 2014, "VELKOMMEN, BIENVENUE, WITAMY"

